

Gemeente **Oudewater**

Voorjaarsrapportage 2026

INHOUDSOPGAVE

Voorjaarsrapportage 2026	1
Inhoudsopgave	3
Inleiding en financieel beeld.....	4
Inleiding.....	4
Financieel beeld.....	4
Aandachtspunten / risico's	5
Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid	6
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	6
Programma 2 Fysiek beheer openbare ruimte en Mobiliteit	8
Opgave Openbare ruimte.....	8
Opgave Mobiliteit.....	8
Programma 3 Sociaal domein.....	11
Opgave Gezondheid, cultuur en bewegen	11
Opgave Opvoeden en opgroeien	11
Opgave Wonen en leefomgeving.....	12
Programma 4 Cultuur, Economie, Recreatie & toerisme, Energietransitie	14
Opgave Cultuur	14
Opgave Economie.....	15
Opgave Recreatie en toerisme.....	15
Opgave Energietransitie	15
Programma 5 Onderwijs en Sport	18
Programma 6 Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen	19
Opgave: Wonen	19
Opgave Maatschappelijk vastgoed	19
Programma 7 Algemene inkomsten.....	22
Programma 8 Overhead	23
Bijlage	25

INLEIDING EN FINANCIËEL BEELD

INLEIDING

Oudewater kent de volgende planning-en-control-instrumenten:

1. Voorjaarsrapportage (financiële stand van zaken begrotingsjaar en tussentijdse beleidsverantwoording)
2. Kadernota (kaderstellend voor volgende begroting)
3. Begroting (autorisatie budgetten en afspraken over resultaten)
4. Najaarsrapportage (financiële stand van zaken begrotingsjaar en tussentijdse beleidsverantwoording)
5. Jaarrekening (financiële en beleidsmatige eindverantwoording)

Wat nu voorligt, is de voorjaarsrapportage 2026. Zoals gebruikelijk bevat de voorjaarsrapportage, per programma, informatie over (1) de realisatie van de programmaresultaten en de uitvoering van de daarvoor benodigde inspanningen en (2) financiële mutaties ten opzichte van de begroting, aangevuld met (3) een actuele investeringsplanning. Daaraan voorafgaand presenteren wij het overall financiële beeld en actuele aandachtspunten.

Met betrekking tot het saldo van de voorjaarsrapportage 2026 merken wij op dat dit niet de prognose is van de meerjarenbegroting 2027-2030. Na de voorjaarsrapportage doen zich nog vele mutaties voor (algemene uitkering, verbonden partijen, rente/afschrijvingen, etc.).

Doelenboom

Deze Voorjaarsrapportage bevat voor het eerst de 'opgeschoonde' versie van de doelenboom uit de Begroting 2026. Zoals altijd rapporteert het college in de programma's over de voortgang van de doelen. Dit gebeurt via een toelichting, waarin het college kort aangeeft wat er wel of niet is gerealiseerd en waarom, en een indicator. De indicatoren zijn bedoeld om snel inzicht in de status van de resultaten te krijgen. Ze zijn als volgt gedefinieerd:

- Groen = voorspoedig (verloopt volgens verwachting)
- Oranje = aandachtspunt (vraagt monitoring of lichte bijsturing)
- Rood = zorgelijk (komt in gevaar, vraagt flinke bijsturing)
- Blanco = niet van toepassing (staat ingepland na huidig begrotingsjaar)

FINANCIËEL BEELD

Na het verwerken van de mutaties in de Voorjaarsrapportage laat het jaar 2026 een tekort zien. Het saldo van de voorjaarsrapportage bedraagt voor 2026 +/- € 871.578. Als dit saldo er bij het opstellen van de jaarrekening 2026 nog is komt dit via resultaatbestemming ten laste de Algemene Reserve.

Het jaar 2027 laat een begrotingsoverschot zien van € 176.614. De jaren 2028 en 2029 tekorten. Het eindsaldo van de Voorjaarsrapportage 2026 is voor de jaren 2027-2029 het beginsaldo van de kadernota.

De in onderstaande tabel opgenomen mutaties worden aan het eind van elk programma in een tabel gespecificeerd en vervolgens toegelicht.

In de bijlage staan de mutaties opgenomen die zijn afgekeurd.

Hiernaast zijn er drietal investeringen die moeten worden verhoogd - verstrekt:

1. Krediet "Bruggen en kademuren 2025": met € 100.000 in verband met prijsstijgingen (GWW-indexatie).
2. Aanleg zakpalen: met € 45.000 (toezegging naar aanleiding van beantwoording art. 32 vragen)
3. Tijdelijke huisvesting Cultuurhuis Marktstraat: € 231.000 (conform raadsbesluit "Tijdelijke huisvesting Cultuurhuis en Parochiehuis (D/25/207931))

Financiële stand van zaken / bijstelling begroting 2025-2028

In onderstaande tabel zijn de financiële mutaties op programmaniveau opgenomen. Dit zijn de totaalbedragen. De financiële mutaties binnen het programma staan bij de diverse programma's opgenomen. Evenals de toelichtingen hierop.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Saldo begroting na vaststelling raad 6-11-2025	25.230	629.945	-169.193	122.683
Mutaties Programma 1: Bestuur, dienstverlening en veiligheid	-19.900	-25.000	-25.000	-25.000
Mutaties Programma 2: Fysiek beheer openb. ruimte en Mobiliteit	-519.150	-293.000	-293.000	-293.000
Mutaties Programma 3: Sociaal Domein	-21.153	15.809	15.809	15.809
Mutaties Programma 4: Cultuur, Economie, Recreatie & toerisme, Energietransitie	-505.769	-434.084	-434.084	-434.084
Mutaties Programma 5: Sport en onderwijs	-15.000	0	0	0
Mutaties Programma 6: Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen	-284.048	0	0	0
Mutaties Programma 7: Algemene inkomsten	557.000	407.943	373.943	361.943
Mutaties Programma 8: Overhead	-88.788	-124.999	-124.999	-124.999
Totaal saldo Voorjaarsrapportage (- = tekort)	€ -871.578	€ 176.614	€ -656.524	€ -376.648

Een plus bedrag is een voordeel en een min bedrag een nadeel.

Algemene uitkering

De effecten van de september- en decembercirculaire 2025 zijn verwerkt in deze Voorjaarsrapportage.

Raadsbesluiten na vaststelling begroting

Er zijn geen raadsbesluiten genomen die effect hebben gehad op de exploitatiebegroting.

AANDACHTSPUNTEN / RISICO'S

Aandachtspunten

In de Voorjaarsrapportage 2026 en ook de Kadernota 2027 is nog geen rekening gehouden met zaken die voortvloeien uit de coalitieonderhandelingen en het College Werk Programma (CWP).

PROGRAMMA 1 BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

Maatschappelijk effect 1.1 Inwoners en ondernemers weten hoe en wanneer ze kunnen meedenken, meebeslissen of samenwerken met de gemeente. Ze merken dat de gemeente hun inbreng serieus meeweegt. Andersom weten ze ook hoe ze eigen initiatieven kunnen aandragen en wat ze dan van de gemeente kunnen verwachten.

Resultaat/inspanning	Status
1.1.1 In 2027 zien we bij de herhaling van het inwonertevredenheidsonderzoek uit 2025 een hogere waardering voor de stelling 'De gemeente heeft aandacht voor mijn mening en neemt deze serieus.'	Rapportage over dit doel is pas mogelijk in 2027, als de resultaten van het inwonertevredenheidsonderzoek bekend zijn. Om dit te bereiken werken we continu aan het versterken van de kwaliteit van participatie.
1.1.1A We versterken de kwaliteit van participatie in de verschillende teams door in 2026 betere formats en handleidingen voor alle collega's.	Bij participatie zijn meerdere functies in de organisatie betrokken. Naast de handleidingen die er zijn voor collega's, besteden we in 2026 in het bijzonder aandacht aan goede afstemming tussen de verschillende betrokkenen bij participatie zodat zij elkaar goed aanvullen en samen kunnen blijven ontwikkelen.
1.1.1B Onder meer via het participatieplatform denkmee evalueren we in 2026 regelmatig de beleving van participatietrajecten en we rapporteren hierover naar organisatie en raad.	In 2026 stappen we over op een andere technische achterkant voor denkmee.oudewater.nl. De komende maanden zullen we het gebruik daarvan volgen en hierover rapporteren.

Maatschappelijk effect 1.2 De gemeente is gericht op haar inwoners en ondernemers. De samenleving ervaart de dienstverlening van de gemeente als menselijk, makkelijk, betrouwbaar en betrokken.

Resultaat/inspanning	Status
1.2.1 In 2027 zien we bij de herhaling van het inwonertevredenheidsonderzoek uit 2025 een hogere algemene waardering.	Rapportage over dit doel is pas mogelijk in 2027, als de resultaten van het inwonertevredenheidsonderzoek bekend zijn. Om dit te bereiken is er blijvend aandacht voor de kwaliteit van onze dienstverlening in alle teams.
1.2.1A We borgen het dienstverleningskader doorlopend in de verschillende teams van de organisatie.	Het dienstverleningskader is, samen met de kaders Participatie en Gebiedsgericht Werken de basis voor het nieuwe cluster Inwoner Centraal. Een van de taken is het borgen van het dienstverleningskader. Hier is een aanvang mee gemaakt.

Totalen per programma

Nr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Voor- / nadeel
1.	VRU-GBTP	-900	0	0	0	Nadeel
2.	Juridische inhuur Woo verzoeken	-19.000	-25.000	-25.000	-25.000	Nadeel
Totaal programma 1		€ -19.900	€ -25.000	€ -25.000	€ -25.000	Nadeel

Toelichting

1.VRU-GBTP

Op basis van de geactualiseerde begroting 2026 en begroting 2027 en zoals door de VRU is gecommuniceerd op 1 maart 2026, is er voor 2026 een lichte stijging en voor 2027 en verder ook budgetstijgingen van toepassing. De budgetten 2027 en verder stijgen fors door het gekozen toekomstscenario 'Op orde'. Deze budgetten worden meegenomen in de Kadernota 2027.

2. Juridische inhuur Woo verzoeken

Primair is structureel € 15.000,- begroot. Deze post is nu al overschreden. De overschrijding van het budget is het gevolg van het aantal en de complexiteit van Woo-verzoeken. Dit kon niet binnen de normale planning en capaciteit worden opgevangen, waardoor (juridische) inhuur nodig was. De verwachting is dat deze trend niet stopt, daarom is het voorstel om voor het resterend deel van 2026 dan ook 19.000 bij te plussen en vanaf 2027 een jaarlijks structureel werkbudget van € 25.000 extra op te nemen voor afhandeling Woo-verzoeken en klachten (totale budget € 40.000).

PROGRAMMA 2 FYSIEK BEHEER OPENBARE RUIMTE EN MOBILITEIT

OPGAVE OPENBARE RUIMTE

Maatschappelijk effect: 2.1 Een gezonde leefomgeving die veilig, doelmatig en sober is.

Resultaat/inspanning	Status
2.1.1 De ecologie en biodiversiteit wordt verbeterd in 2026.	 Doorlopend, in 2026 werken we aan het Omgevingsprogramma Groen, Biodiversiteit en Klimaatadaptatie. Daarnaast wordt er inzichtelijk gemaakt op welke plekken het maaibeheer aangepast kan worden om de biodiversiteit te versterken.
2.1.1A We gaan in 2026 het algemene beleid uitwerken in beleid op thema en op wijkniveau.	Het programma heeft enige vertraging opgelopen. Hierdoor is de verdere uitwerking van het algemene biodiversiteitsbeleid naar wijkniveau doorgeschoven naar 2027. In 2026 wordt het Omgevingsprogramma Groen, Biodiversiteit en Klimaatadaptatie ter vaststelling aan het college voorgelegd. Dit programma bevat het algemene beleidskader voor biodiversiteit, maar de nadere uitwerking op wijkniveau volgt in een later traject.
2.1.1B We maken in 2026 een uitvoeringsplan om de maatregelen per thema en buurt te agenderen.	Het programma heeft vertraging opgelopen. Hierdoor wordt de uitwerking van de beleidsregels naar een uitvoeringsplan op wijkniveau doorgeschoven naar 2027. In 2026 wordt het Omgevingsprogramma Groen, Biodiversiteit en Klimaatadaptatie ter vaststelling aan het college voorgelegd. Het algemene beleidskader is daarmee beschikbaar, maar de verdere uitwerking in een uitvoeringsplan op wijkniveau volgt in een later traject.

Maatschappelijk effect: 2.2 Betrokkenheid van bewoners en ondernemers bij hun leefomgeving.

Resultaat/inspanning	Status
2.2.1 Het aantal beheerovereenkomsten met bewoners en ondernemers is in 2026 toegenomen.	 We willen zelfbeheer onder bewoners en ondernemers meer stimuleren en toegankelijker maken. Hierom gaan we het proces voor zelfbeheer initiatieven herinrichten en duidelijk positioneren op de website.
2.2.1A We dragen zo mogelijk in 2026 het beheer van (nieuw) groen in onze openbare ruimte lokaal over, bijvoorbeeld bij geveltuinen.	In de huidige situatie kunnen mensen zelf een geveltuin aanvragen en is hier niet meer een collegevoorstel voor nodig. Er is een wens onder bewoners voor meer groen en geveltuintjes in Oudewater. De Openbare Ruimte is echter schaars met veel verschillende belangen. In 2026 gaan we verder bezig met het actualiseren van de voorwaarden waardoor meer plekken geschikt worden voor geveltuinen. Dit is een voorbeeld van hoe wij het proces voor meer geveltuintjes en zelfbeheer in de Openbare Ruimte willen stimuleren.

Maatschappelijk effect: 2.3 De kosten voor de openbare ruimte zijn in balans met verantwoordelijkheden van de gemeente.

Resultaat/inspanning	Status
2.3.2. We zijn beter voorbereid op extreme weersomstandigheden als gevolg van klimaatverandering. In 2050 zijn we een klimaatbestendige gemeente.	 In 2026 worden rioolvervangingen uitgevoerd binnen de reconstructie Brede Dijk, en vervangen en vergroten we enkele duikers om de doorstroming en waterkwaliteit te verbeteren. Dit loopt conform de planning vanuit het vastgestelde Actieplan Klimaatbestendig Oudewater 2050.
2.3.2A We voeren in 2026 het Programma Klimaatbestendige Openbare Ruimte (KbOR) uit.	Geplande werkzaamheden vanuit het programma KBOR voor 2026 zijn in voorbereiding. Dit bestaat uit het vergroten van een duiker aan de Dijkgraafaan. Daarnaast worden subsidies voor het afkoppelen van regenpijpen en aanleg van groene daken verstrekt. Ook in 2026 zal de Tegeltaxi rijden in Oudewater om tegels uit tuinen op te halen.

OPGAVE MOBILITEIT

Maatschappelijk effect: 2.4 Behoud van een levendige binnenstad; veilig, leefbaar en bereikbaar.

Resultaat/inspanning	Status
2.4.1 De zogenoemde H (delen van de Leeuwingstraat, Donkere Gaard, Korte Havenstraat, Peperstraat) is vanaf 2026 autovrij gedurende een aantal dagen in de week. De	 De werkzaamheden voor het creëren van een autoluwe zone in de H zijn opgenomen in het project Masterplan. Deze werkzaamheden starten naar verwachting in de zomer van 2026.

Wijdstraat, Peperstraat en de Korte Havenstraat wordt permanent autoluw. De Donkere Gaard en de Leeuweringerstraat op Wo 8-18, vrij en za 16-24 en zondag de hele dag.	
2.4.1A We realiseren in 2026, gelijktijdig met het Masterplan Binnenstad, Markt en omgeving, op de "H", een autoluwe zone gedurende enkele dagen in de week.	De werkzaamheden voor het creëren van een autoluwe zone in de H zijn opgenomen in het project Masterplan. Deze werkzaamheden starten naar verwachting in de zomer van 2026.
2.4.4 We hebben vanaf 2026 meer fietsparkeerplekken in de binnenstad.	 Het realiseren van extra fietsparkeerplaatsen in de binnenstad is onderdeel van het project Masterplan binnenstad. Dit project is momenteel in aanbesteding.
2.4.4A We realiseren in 2026, gelijktijdig met het Masterplan Binnenstad, Markt en omgeving, extra fietsparkeerplaatsen rond de Markt.	Het realiseren van extra fietsparkeerplaatsen in de binnenstad is onderdeel van het project Masterplan binnenstad. Dit project is momenteel in aanbesteding.
2.4.5 In 2026 en verder stappen meer mensen op de fiets door veiligere fietsroutes.	 In 2026 wordt een fietspotentieonderzoek uitgevoerd en 1 van de 2 rotondes op de Vierbergenweg veiliger gemaakt. De tweede rotonde op de Vierbergenweg wordt pas uitgevoerd in 2027.
2.4.5A We realiseren in 2026, in het kader van het project Brede Dijk, twee veilige rotondes in de Vierbergenweg.	In 2026 wordt 1 van de 2 rotondes aangepast. De andere rotonde wordt uitgevoerd in 2027.
2.4.5B We voeren in 2026 een fietspotentieonderzoek uit.	Het onderzoek wordt in 2026 uitgevoerd.

Maatschappelijk effect: 2.5 De wegen in het buitengebied zijn veilig.

Resultaat/inspanning	Status
2.5.1 De wegen in het buitengebied zijn vanaf 2026 veiliger.	 We hebben op verschillende buitenwegen passeerhavens eenduidig uitgevoerd en verbeterd. In de loop van 2026 worden een aantal verkeersonveilige locaties veiliger gemaakt met behulp van natuurlijk sturen. Ook worden een aantal onduidelijke komgrenzen beter ingericht.
2.5.1A We richten buitenwegen, die in groot onderhoud komen in 2026, veiliger in.	We hebben op verschillende buitenwegen passeerhavens eenduidig uitgevoerd en verbeterd. In de loop van 2026 worden een aantal verkeersonveilige locaties veiliger gemaakt met behulp van natuurlijk sturen. Ook worden een aantal onduidelijke komgrenzen beter ingericht.

Maatschappelijk effect: 2.6 Duurzame mobiliteit in Oudewater

Resultaat/inspanning	Status
2.6.1 We hebben in 2026 meer inzicht in mogelijkheden voor verduurzaming van mobiliteit, waarmee we de transitie verder kunnen vormgeven.	 In 2026 is er inzicht in de gevolgen van netcongestie en de maatregelen om met dit gegeven duurzame mobiliteit verder te brengen.
2.6.1A We stellen in 2026 een laadvisie op voor voertuigen anders dan personenauto's.	Door de effecten van netcongestie is de uitrol van de gemeentelijke concessie vertraagd. Hiermee wordt het opstellen van een Laadvisie deel 2 ook doorgeschoven in de tijd.
2.6.1B We realiseren in 2026, in het kader van het project Brede Dijk, twee veilige rotondes in de Vierbergenweg.	In 2026 wordt 1 van de 2 rotondes aangepast. De andere rotonde wordt uitgevoerd in 2027.

Totalen per programma

Voor dit programma worden aanvullende kredieten aangevraagd voor de aanschaf van zakpalen € 45.000 (zie beantwoording technische vragen art. 32) en noodzakelijke indexatie voor het uitvoeringskrediet "Bruggen en Kademuren 2025" (€ 100.000). In het jaar na afronding van deze investeringen worden de kapitaallasten verwerkt in de desbetreffende begroting.

Nr. Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Voor- / nadeel
1. Ophogen begraafplaats Waardsedijk (BN van P7 naar P2)	-100.000	0	0	0	Nadeel
2. Begraafplaats Hekendorp	-108.150	0	0	0	Nadeel
3. Uitbesteding brugbediening Hoenkoopsebrug	-53.000	-53.000	-53.000	-53.000	Nadeel
4. Singelstructuur Hollandse waterlinie (Westerwal) (BN - 255K)	BN	0	0	0	BN
5. Gladheidsbestrijding	-100.000	0	0	0	Nadeel
6. Nieuwe aanbesteding Gladheidsbestrijding	-158.000	-240.000	-240.000	-240.000	Nadeel
Totaal programma 2	€ -519.150	€ -293.000	€ -293.000	€ -293.000	Nadeel

BN = budgetneutraal

Toelichting

1. Ophogen begraafplaats Waardsedijk (BN van P7 naar P2)

De Hervormde en Algemene begraafplaats moet uitgebreid worden om voldoende begraafcapaciteit te waarborgen. Gebeurt dat niet, dan loopt de begraafplaats vol en kunnen geen nieuwe graven meer worden uitgegeven. De begraafplaats ruimt graven om capaciteit vrij te maken, maar dit is niet voldoende. Dit raakt de gemeente omdat Oudewater geen eigen gemeentelijke begraafplaats voor Oudewater beheert maar van de begraafcapaciteit van de Hervormde begraafplaats gebruik mag maken. De Hervormde gemeente heeft feitelijk de gemeentelijke wettelijke verlichting overgenomen. De gemeente Montfoort verbindt voorwaarden in tonnage en lengte van het materieel dat de grond aanvoert die dient als ophooggrond van de uitbreiding. Deze voorwaarden resulteren in meer vervoersbewegingen dan noodzakelijk zou zijn en daarmee meerkosten. Op Programma 7 is in de begroting een stelpost van 100K opgenomen. Deze wordt nu overgebracht naar Programma 2. Zo kunnen de uitgaven op het juiste programma worden gedaan. Het betreft hier dus een verschuiving van budget van programma 7 naar 2.

2. Begraafplaats Hekendorp

Het inmeten van de begraafplaats Hekendorp en het maken van een digitale kaart is vanwege onderbezetting in 2025 niet opgepakt. Het budget van € 18.150 is niet overgeheveld (dit betrof dus een voordeel in 2025). In 2026 zal dit werk alsnog worden opgepakt.

Ook het digitaliseren van de begraafplaatsadministratie en het integreren daarvan in het programma Centric is niet in 2025 opgepakt. Het bijwerken en digitaliseren van begraafplaatsadministratie is een wettelijke verplichting. Het is noodzakelijk om de administratie op orde te hebben, zodat deze volledig, actueel en controleerbaar is. Dit is momenteel niet het geval. Door dit budget beschikbaar te stellen, wordt voldaan aan deze wettelijke verplichting en wordt de kwaliteit en continuïteit van het beheer gewaarborgd. In 2026 zal dit werk alsnog worden opgepakt.

De gemeentelijke begraafplaats Hekendorp (voor de inwoners van Hekendorp) moet onderzocht worden op toekomstbestendigheid. Hoge grondwaterstand, verkeerd ophoogmateriaal en algehele staat van onderhoud moeten in kaart worden gebracht. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk. De kosten hiervan bedragen € 75.000.

3. Uitbesteding brugbediening Hoenkoopsebrug

Door de aanbesteding van nieuwe contracten waarbij de lage tarieven van Ferm Werk zijn weggevallen is een structurele verhoging van de post uitbesteding brugbediening nodig. Dit is niet op te vangen met een indexatie. Het gaat om een prijsstijging van 400%. Ferm Werk mag en kan dit werk niet doen. Het personeel heeft niet de juiste papieren en hebben aangegeven deze ook niet te krijgen.

4. Singelstructuur Hollandse waterlinie (Westerwal) (BN – 255.000)

Het gemeentelijk aandeel is geraamd. De bijdragen van HDSR en van de ontwikkelaar moeten nog geraamd worden. Tegenover de bijdrage van de HDSR en ontwikkelaar staan uitgaven.

5. Gladheidsbestrijding

Door de kou en vele sneeuwval zijn de strooiplougen vaker dan verwacht uitgerukt. Dit heeft geresulteerd in een flinke overschrijding.

6. Nieuwe aanbesteding Gladheidsbestrijding

Als gevolg nieuwe aanbesteding gladheidscontract 2027-2030 dient het budget fors verhoogd te worden.

PROGRAMMA 3 SOCIAAL DOMEIN

OPGAVE GEZONDHEID, CULTUUR EN BEWEGEN

Maatschappelijk effect 3.1 Inwoners van Oudewater hebben een gezonde leefstijl.

Resultaat/inspanning	Status
3.1.1 Inwoners ervaren een betere mentale gezondheid in 2027.	 De mentale gezondheid staat onder druk, met relatief hoge stresscijfers onder jongeren en jongvolwassenen. Verbetering is nog niet zichtbaar. In 2026 wordt ingezet op versterking van de sociale basis en preventie. Hiervoor gebruiken we onze maatschappelijke partners. De afwijking komt doordat structurele maatregelen, zoals het nieuwe Aanvullende Zorg en Welzijnsakkoord, nog in ontwikkeling zijn. Resultaten worden pas op langere termijn verwacht.
3.1.1A We zoeken in 2026 naar ontmoetingsplekken.	In 2026 wordt gezocht naar geschikte ontmoetingsplekken voor inwoners. Voor jongeren is er al een jongerenontmoetingsplek gerealiseerd met het jongerenwerk. Dit draagt bij aan mentale gezondheid en sociale verbinding. De realisatie voor andere doelgroepen bevindt zich nog in de verkenningsfase. Concrete locaties en uitvoering volgen later in het jaar. De planning wijkt af doordat eerst behoefte en mogelijkheden in kaart worden gebracht.
3.1.2 In 2027 hebben meer inwoners een gezond gewicht. We richten ons op 35+ en senioren, omdat overgewicht en obesitas daar het vaakst voorkomen.	 Overgewicht blijft stabiel op een relatief hoog niveau. De doelstelling is nog niet gerealiseerd. In 2026 wordt gewerkt aan een integrale aanpak via Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst en ketenaanpakken zoals de Gecombineerde Leefstijlinterventie en Kind naar Gezond Gewicht. De afwijking komt doordat een samenhangende aanpak nog in ontwikkeling is.
3.1.2A We versterken in 2026 de bekendheid van de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) onder inwoners, samen met onze maatschappelijke partners. Zo mogelijk breiden we de GLI uit met erkende interventies als Samen Sportief in Beweging.	De GLI wordt verder geïmplementeerd en beter onder de aandacht gebracht. Verkenning van uitbreiding met interventies zoals Samen Sportief in Beweging loopt. De focus ligt op samenwerking met partners, waaronder Oudewater Vitaal, huisartsen en het Stadsteam, en koppeling aan de ketenaanpakken. De voortgang is deels afhankelijk van capaciteit en landelijke ontwikkelingen, waardoor uitbreiding nog beperkt is.
3.1.5 Oudewater heeft in 2027 een omgeving die meer uitnodigt tot bewegen en ontmoeten.	 De leefomgeving wordt als positief ervaren, maar benutting voor bewegen en ontmoeten kan beter. In 2026 wordt gewerkt aan een integrale aanpak via Kind naar Gezond Gewicht en gezonde leefomgeving. De mogelijkheden voor het plaatsten van sporttoestellen in de openbare ruimte worden met partners onderzocht. De afwijking komt doordat concrete maatregelen nog in ontwikkeling zijn.
3.1.5A We kijken in 2026 mede vanuit het perspectief van positieve gezondheid naar de openbare ruimte.	De openbare ruimte wordt als positief ervaren, maar benutting voor positieve gezondheid kan beter. In 2026 wordt gewerkt aan een integrale aanpak via Kind naar Gezond Gewicht en gezonde leefomgeving. De mogelijkheden voor het plaatsten van sporttoestellen in de openbare ruimte worden met partners onderzocht. De afwijking komt doordat concrete maatregelen nog in ontwikkeling zijn.

OPGAVE OPVOEDEN EN OPGROEIEN

Maatschappelijk effect 3.2 Alle kinderen in Oudewater krijgen gelijke kansen om zich te ontwikkelen en groeien veilig op. Als hierbij ondersteuning of advies nodig is, kent Oudewater een sterk netwerk dat daarbij kan adviseren, ondersteunen of toeleiden naar hulp. Kinderen worden zoveel mogelijk in hun eigen omgeving met hun ouders en verzorgers geholpen.

Resultaat/inspanning	Status
3.2.4 Veerkracht en weerbaarheid jongeren is in 2027 toegenomen.	 De mentale gezondheid staat onder druk, met relatief hoge stresscijfers onder jongeren en jongvolwassenen. Verbetering is nog niet zichtbaar. In 2026 wordt ingezet op versterking van de sociale basis en preventie. Hiervoor gebruiken we onze bestaande maatschappelijke partners. De afwijking komt doordat structurele maatregelen nog in ontwikkeling zijn. Resultaten worden pas op langere termijn verwacht.
3.2.4A We bieden in 2026 (groeps)aanbod gericht op (mentale) weerbaarheid en veerkracht aan. Hierbij is ook aandacht	Er is in 2025 een groepsaanbod opgestart met weerbaarheidstraining, georganiseerd door Oudewater Vitaal in samenwerking met de jongerenwerkers. Hier wordt in 2026 een vervolg aan gegeven. Er is ook een

voor digitale vaardigheden en prestatiedruk.	jongerenontmoetingspunt geopend. Dit is tot stand gekomen door een mooie samenwerking tussen de jongerenwerkers (Stadsteam) en de cultuurcoach (bibliotheek) en de jongeren. Jongeren ontmoeten elkaar en er vinden activiteiten plaats. Daarnaast is er een Jeugdoverleg ontstaan. Vier keer per jaar organiseert het Stadsteam een gezamenlijk jeugdoverleg met betrokken organisaties en ouders om activiteiten voor jeugd (en voor kinderen met een extra zorgvraag) op elkaar af te stemmen. Hieraan nemen onder andere het Jongerenwerk en de Cultuurcoach, deel.. Hiermee wordt een breed en inclusief aanbod van jeugdactiviteiten in Oudewater gewaarborgd.
3.2.4B We implementeren in 2026 de aanbevelingen uit de evaluatie Inkoop Jeugdzorg in het project 'Aanpassingen huidige inkoop'. We verbeteren en professionaliseren samenwerking in de regio, bereiden een Gemeenschappelijke Regeling voor en bereiden de nieuwe inkoop Jeugdhulp en WMO per 2027 door 5 gemeenten voor.	Met het oog op de nieuwe inkoop Jeugdhulp en Wmo 2028, wordt de focus verschoven naar het verzorgen van een dekkend zorglandschap en goede samenwerkingen voor de komende jaren. De aanbevelingen uit de evaluatie inkoop worden in de voorbereiding op de nieuwe inkoop meegenomen en verwerkt. Hierbij wordt tot aan de volledige implementatie van de nieuwe inkoop telkens afgewogen welke aanpassingen op welk moment doorgevoerd kunnen worden.

OPGAVE WONEN EN LEEFOMGEVING

Maatschappelijk effect 3.10 In het woningaanbod wordt rekening gehouden met behoeften van alle inwoners.

Resultaat/inspanning	Status
3.10.1 / 6.1.4 In 2027 is er voldoende woningaanbod voor specifieke doelgroepen.	 Het woningaanbod voor aandachtsgroepen met name voor statushouders is onvoldoende.
3.10.1A / 6.1.4A We maken in 2026 nieuwe prestatieafspraken met de Woningraat over huisvesting inwoners met specifieke woonbehoeften en het stimuleren van doorstroming.	De prestatieafspraken zijn getekend met de Woningraat voor 2026.
3.10.1B / 6.1.4B We maken in 2026 regionale afspraken over huisvesting van aandachtsgroepen.	De regionale afspraken in het verband van de U10 zijn op dit moment in de maak en gesprekken lopen nog. Ambtelijk is Oudewater hier vertegenwoordigd. De doelgroepen zijn alle aandachtsgroepen zoals genoemd in de Wet versterking Regie. De termijn waarbinnen deze afspraken moeten worden gemaakt is in het jaar 2026. Op dit moment loopt er regionaal de afspraak dat er (minimaal) 1 woning per jaar wordt vrijgegeven als 'contingentwoning', bedoeld voor iemand die kan uitstromen uit de MO/BW. Die afspraak is dus regionaal al gemaakt en blijft voor Oudewater 'gehandhaafd'.

Totalen per programma

Nr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Voor- / nadeel
1.	Spreidingswet	-26.000	0	0	0	Nadeel
2.	Correctie AR naar reserve De Klepper (320.823 + 84.156)	BN	BN	0	0	BN
3.	Correctie AR naar reserve De Klepper (121.900 + 120.705)	BN	BN	0	0	BN
4.	Ferm Werk	-177.000	-177.000	-177.000	-177.000	Nadeel
5.	BUIG-budget	192.809	192.809	192.809	192.809	Voordeel
6.	GGDrU 2026 maatwerk	-10.962	0	0	0	Nadeel
7.	Groene Hart Pas (12.000)	BN	BN	BN	BN	BN
Totaal programma 3		€ -21.153	€ 15.809	€ 15.809	€ 15.809	

BN = budgetneutraal

Toelichting

1. Spreidingswet

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken. Hiervoor zijn middelen ontvangen vanuit het gemeentefonds.

2. Correctie AR naar reserve De Klepper (320.823 + 84.156)

Dit betreft een administratieve overboeking van gelden die in de algemene reserve zijn gestort, maar na instelling van de bestemmingsreserve de Klepper in deze reserve worden gestort.

3. Correctie AR naar reserve De Klepper (121.900 + 120.705)

Correctie van algemene reserve. De mutatie naar de bestemmingsreserve de Klepper is opgenomen conform de raadsbesluiten Tijdelijke huisvesting Cultuurhuis (en Parochiehuis).

4. Ferm Werk

De kostenstijging wordt met name veroorzaakt door prijstechnische redenen (P) zoals indexaties en stijgingen als gevolg van cao's. Zowel bij de uitvoeringskosten als ook bij de uitkeringen. De aantallen (Q) wijzigen in lijn met de CPB-raming. De prijsstijgingen verklaren de toename van de kosten meer dan de instroom van statushouders (als gevolg van de taakstelling) dat verklaart.

5. BUIG-budget

Voorlopig BUIG-budget 2026 conform beschikking Rijk.

6. GGDrU 2026 maatwerk

In de ontwerpbegroting 2026 is voor de Samenwerkingsovereenkomst GGDrU een bedrag van € 83.680 opgenomen. Het verschil met de nu voorliggende samenwerkingsovereenkomst (€ 111.552) bedraagt € 27.872. Dit verschil wordt grotendeels verklaard door Addendum 1.1 (€ 6.814), de inzet op valpreventie (€ 10.096) en regionale afspraken en fluctuaties binnen het maatwerk. Voor valpreventie en de financiële gevolgen van Addendum 1.1 is dekking uit bestaande middelen voorzien. Per saldo resteert een nadeel van € 10.962.

7. Groene Hart Pas

De organisatie van de Groene Hart Pas wordt doorontwikkeld. Hiermee zijn structureel extra kosten gemoeid vanaf 2026. Dekking van deze kosten komt uit het budget 'Armoedebestrijding kinderen'. Het gaat om €12.000 per jaar dat wordt overgeheveld naar het budget 'Groene Hart Pas'. Deze budgetoverheveling is budgetneutraal.

PROGRAMMA 4 CULTUUR, ECONOMIE, RECREATIE & TOERISME, ENERGIETRANSITIE

OPGAVE CULTUUR

Maatschappelijk effect: 4.1 Bibliotheek draagt bij aan versterking van de sociale basis basisvaardigheden (rekenen, taal en digitaal) en brede binnen- en buitenschoolse cultuureducatie.

Resultaat/inspanning	Status
4.1.1 Bibliotheek draagt in 2027 bij aan de versterking van de sociale basis als ontmoetingsplaats en wegwijzer naar voorliggende voorzieningen.	 De bibliotheek biedt veel laagdrempelige initiatieven aan voor inwoners. De cultuurcoach heeft een nauwe samenwerking met de jongerenwerkers en vanuit deze samenwerking is recent de jongerenontmoetingsplek ontstaan.
4.1.1A Bibliotheek participeert en investeert in 2026 in de ontwikkeling van De Klepper vanuit inhoudelijke doelstellingen in het sociaal akkoord en met behulp van aangekondigde SPUK Herstel Bibliotheekstelsel.	De bibliotheek heeft zich organisatorisch versterkt door te fuseren met regiobibliotheek Angstel Vecht en Venen. Zij gaat in 2025 verder onder de nieuwe naam Utrechtse Venen. In 2025 werken we aan harmonisatie van de dienstverlening binnen een breder samenwerkingsverband met 5 gemeenten (Oudewater, Montfoort, Woerden, Ronde Venen en Stichtse Vecht. In de inhoudelijke programmering is het streven om ruimere openingstijden met meer beschikbaarheid van professionele krachten te organiseren om ondersteuning te bieden aan scholen en inwoners met basisvaardigheden, Informatiepunt Digitale Overheid en cultuureducatie (in de scholen). Deze ontwikkelingen vinden nu al plaats in samenwerking met lokale partners als sociaal team en Touwteam. In aanloop naar de herontwikkeling van het gebouw de Klepper levert deze samenwerking met maatschappelijke partners in de toekomst de functionele onderlegger om aan de wettelijke taken te kunnen voldoen. Zorgplicht van gemeenten voor bibliotheken is van kracht vanaf 2027. Onderdeel van deze zorgplicht is een meerjarenbeleidsplan per gemeenten. Hiertoe dient het Koersplan dat de bibliotheek al opstelde voor de fusie, met een lokale aanvulling op basis van demografische gegevens en lokale prioriteiten en karakteristieken.

Let op: 4.2 en verder na 4.10.

Maatschappelijk effect 4.9 De openbare ruimte nodigt uit tot bewegen en ontmoeting en biedt de mogelijkheid om cultuur te beleven.

Resultaat/inspanning	Status
4.9.1 In 2027 is het culturaanbod versterkt en de onderlinge samenhang vergroot.	 In 2026 wordt met de partners die hebben meegewerkt aan de cultuurnota gesproken en een inventarisatie gemaakt van wat er hiervoor nodig is.
4.9.1A In 2026 geven we uitvoering aan de Cultuurnota met inzet voor cultuureducatie en de bibliotheek.	De cultuurcoach heeft hier de afgelopen tijd stappen in gezet. De uitvoering van de cultuurnota vraagt nog aandacht (zie ook 4.9.1)

Maatschappelijk effect 4.10 Behoud van waardevolle gemeentelijke objecten en gebieden.

Resultaat/inspanning	Status
4.10.2 In 2026 is de gemeente beter in staat om waardevolle objecten en gebieden te behouden.	 De subsidieverordening voor de instandhouding van gemeentelijke monumenten is vorig jaar opgesteld, er is een compleet overzicht van alle cultuurhistorische waarden inclusief gemeentelijke monumenten beschikbaar via de Cultuurhistorische Waardenkaart. En er wordt gewerkt aan bescherming van cultuurhistorisch waardevolle panden door middel van aanwijzing tot gemeentelijk monument.
4.10.2A We actualiseren in 2026 de gemeentelijke monumentenlijst.	In 2026 neemt het college een definitief besluit over de aanwijzing van 4 gemeentelijke monumenten. Daarnaast gaan we verder met het aanwijzen van nieuwe gemeentelijke monumenten uit een voorselectie van ruim 25 adressen.

OPGAVE ECONOMIE

Maatschappelijk effect 4.2 Oudewater houdt aantrekkelijke bedrijfslocaties op bedrijventerrein.

Resultaat/inspanning	Status
4.2.1 In 2028 is bedrijventerrein Tappersheul 3 ontwikkeld/aangelegd.	 Eind Q1 begin Q2 2027 wordt het terrein bouwrijp opgeleverd en kunnen de kavels worden geleverd en een start gemaakt worden met de bouw van de bedrijfspanden. Dit neemt ongeveer 1 tot 1,5 jaar in beslag.
4.2.1A We voeren in 2026 gesprekken over de verkoop van kavels, nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden.	Eerste reserveringsovereenkomsten zijn getekend.
4.2.2 In 2028 zijn Tappersheul 1 en 2 gerevitaliseerd.	 De planning is nu dat we 2028/2029 gaan starten met de reconstructie werkzaamheden van het asfalt/fundering en riool. Deze uitvoering zal gefaseerd worden uitgevoerd over meerdere jaren.
4.2.2A We voeren in 2026 noodmaatregelen uit om de veiligheid te borgen, voor in ieder geval het asfalt op toekomstbestendige wijze. Verdere revitalisatie nadat de verkoop van Tappersheul is gestart.	Op dit moment ligt het dagelijks beheer en onderhoud nog bij beheer.

OPGAVE RECREATIE EN TOERISME

4.5 Oudewater staat nog meer bekend als aantrekkelijke plaats om te bezoeken bij bewoners, bezoekers en bedrijven.

Resultaat/inspanning	Status
4.5.1 Oudewater trekt in 2027 in de wintermaanden meer bezoekers.	 Er ligt een projectvoorstel voor dit onderzoek. Het doel is om dit jaar nog uitvoering te geven aan dit project.
4.5.1A We onderzoeken in 2026 samen met betrokken partijen in de stad wat hiervoor nodig is.	Er ligt een projectvoorstel voor dit onderzoek. Het doel is om dit jaar nog uitvoering te geven aan dit project.

OPGAVE ENERGIETRANSITIE

Maatschappelijk effect 4.7 Inwoners en ondernemers leveren een bijdrage aan de verduurzaming van woningen en gebouwen. We doen dit samen en iedereen kan meedoen. De landelijke ambitie om te streven naar 50% minder CO₂-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990 is daarbij uitgangspunt. De gemeente wil een voorbeeldfunctie vervullen en streeft naar minder CO₂-uitstoot voor het eigen vastgoed.

Resultaat/inspanning	Status
4.7.2 Door verduurzaming van woningen en gebouwen is in 2030 de CO ₂ uitstoot teruggebracht, in lijn met de doelstellingen uit het Klimaatakkoord.	 Doordat laat is gestart loopt de uitvoering achter. Daarbij komt dat overschakelen op volledig elektrisch verwarmen door individuele inwoners vanwege netcongestie niet gestimuleerd wordt. Er is aanzienlijk meer inzet nodig om de doelen weer in zicht te krijgen.
4.7.2A We voeren in 2026 de activiteiten uit het warmteprogramma uit.	De verkenning De Noort Syde is gestart. Het informeren van inwoners over isoleren en duurzaam verwarmen is in voorbereiding.
4.7.4 In 2030 is het gemeentelijke vastgoed CO ₂ -neutraal.	 De financiële middelen zijn op dit moment niet toereikend, ook de technische mogelijkheden van de huidige panden zijn deels te beperkt. MJOP wordt gepland herijkt en voor verduurzaming worden haalbare oplossingen onderzocht.
4.7.4A We bereiden in 2026 de verduurzaming van het Stadserv voor.	Voorbereiding is in gang gezet.

Maatschappelijk effect 4.8 In Oudewater wekken we in 2030 minimaal 26 GWh aan duurzame energie op.

Resultaat/inspanning	Status
4.8.2 In Oudewater wekken we in 2030 minimaal 7 GWh aan elektriciteit op met middelgrote opwek en minimaal 19 GWh met grootschalige opwek.	Met het projectbesluit van de provincie voor 1-2 windturbines in Oudewater zou 20 tot 40 GWh opgewekt kunnen worden vanaf 2030. Intussen is de kans klein dat er ook nog een zonnenveld komt op dezelfde locatie. Er is veel aandacht nodig voor de interactie tussen provincie, initiatiefnemers en omgeving.
4.8.2A: We werken mee aan een zonnenveld in gebied B3, mits de omgeving dit wenst en hier een plan voor heeft.	Het zonnenveld is niet meer nodig om de gemeentelijke doelen te halen, tenzij er maar één of geen enkele windturbine in Oudewater zou komen.
4.8.2B: We blijven betrokken bij het participatieproces van de provincie Utrecht voor de ontwikkeling van windturbines. Hierbij blijven we ook aangeven dat we op deze manier op deze plek tegen de komst van windturbines zijn.	Het participatieproces van de provincie en initiatiefnemers vergt veel aandacht en inzet van de gemeente, om de bewoners zo goed mogelijk te ondersteunen.
4.8.2C: We monitoren de voortgang van middelgrote opwek met zon op dak en kleine windmolens. Daarnaast zijn we voor dit onderwerp een vraagbaken voor inwoners en bedrijven.	We geven de raad jaarlijks inzicht in de voortgang en hebben voldoende connecties, zodat inwoners en bedrijven ons kunnen vinden.
4.8.4 Inwoners en bedrijven zijn goed op de hoogte van de mogelijkheden om gevolgen van netcongestie zo veel mogelijk te beperken.	De ontwikkelingen over netcongestie gaan snel en zijn ernstig. Er is hiervoor ambtelijke capaciteit bijgeschakeld en er wordt zo nodig over gecommuniceerd naar inwoners en bedrijven.
4.8.4A In 2026 informeren we inwoners, bedrijven en organisaties over slim netgebruik en opslag van elektriciteit.	In eerste instantie is het aan de netbeheerder om de omgeving goed te informeren. Het blijkt belangrijk dat we dit zelf ook doen. Hiervoor hebben we minstens maandelijks overleg met Stedin. De situatie en maatregelen vergen veel uitleg.

Totalen per programma

Nr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Voor- / nadeel
1.	Energietransitie (CDOKE - septembercirculaire)	-221.954	-221.954	-221.954	-221.954	Nadeel
2.	Energietransitie Oudewater aardgasvrij	-173.989	-173.989	-173.989	-173.989	Nadeel
3.	Onderhoud Heksenwaag (BN - 30.350)	-70.685	0	0	0	Nadeel
4.	ODU	3.859	3.859	3.859	3.859	Voordeel
5.	BIZ-centrum (5.000)	BN	BN	BN	BN	BN
6.	Opgave Netcongestie	-43.000	-42.000	-42.000	-42.000	Nadeel
Totaal programma 4		€ -505.769	€ -434.084	€ -434.084	€ -434.084	Nadeel

BN = budgetneutraal

Toelichting

1. Energietransitie (CDOKE – septembercirculaire)

Conform de RIB septembercirculaire 2025 wordt het budget toegekend aan energietransitie. De decentralisatie-uitkering CDOKE vervangt de specifieke uitkering CDOKE. In 2026 wordt via deze specifieke uitkering geld beschikbaar gesteld om uitvoering te kunnen geven aan de taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. De verwachting is dat deze gelden hierna ook nog beschikbaar worden gesteld door het Rijk. Hiervoor is een stelpost opgenomen op programma 7.

2. Energietransitie Oudewater aardgasvrij

Het warmteprogramma is ons spoorboekje om heel Oudewater aardgasvrij te verwarmen. In 2050 moeten alle woningen aardgasvrij zijn. Zo worden we onafhankelijk van fossiele brandstoffen, verlagen we de energierekening en beperken we klimaatverandering. Het warmteprogramma is vastgesteld door de gemeenteraad.

Voor uitvoering van het warmteprogramma is aanvullend budget nodig. Als we niets doen, loopt het warmteprogramma vertraging op. Achterstand zorgt later voor hogere gemeentelijke en maatschappelijke kosten. Dit is met name nadelig voor lage inkomens. Het is onvermijdbaar omdat deze opgave vastgesteld beleid is, en het einddoel wettelijk is vastgelegd. In 2026 wordt via een specifieke uitkering geld beschikbaar gesteld om uitvoering te kunnen geven aan de taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. De verwachting is dat deze gelden hierna ook nog beschikbaar worden gesteld door het Rijk. Hiervoor is een stelpost opgenomen op programma 7.

3. Onderhoud Heksenwaag (BN- 30.350)

Er wordt meer hersteld dan in het MJOP is opgenomen. In het MJOP is rekening gehouden met een bedrag van € 30.350. De schade is erger dan aan de voorkant gedacht. Daarnaast zijn de prijzen in het MJOP niet voldoende. Er is gerekend met standaard stucwerk. Dit object betreft een monument en dus moet er ook een restauratieaannemer het werk uitvoeren. Hierdoor is nog een extra budget noodzakelijk van € 70.685 (bovenop de 30.350).

4. ODU

Bij het opstellen van de Programmabegroting 2026 die 10 november 2025 is vastgesteld, is uitgegaan van de voorlopige opgave van de urenafname van de deelnemers uit het voorjaar 2025. Inmiddels zijn de uitvoeringsplannen met bijbehorende dienstverleningsovereenkomsten 2026 definitief, waardoor het aantal uur dat de deelnemers afnemen in sommige gevallen is gewijzigd. Dit heeft effect op de verdeling van de vaste bijdrage van alle deelnemers. Ook is de verdeling van de uren over de taakvelden nu duidelijk. Dit heeft effect op de baten per taakveld. Deze wijzigingen zijn verwerkt in deze eerste bijgestelde begroting 2026.

Dit betekent dat voor de gemeente Oudewater er een voordelige correctie op de begroting van 2026 moet worden gedaan van -/- € 3.859.

5. BIZ-centrum (BN – 5.000)

Per 1 januari 2026 is de BIZ centrum gestart. De kosten die hiervoor worden gemaakt, worden gedekt uit de BIZ bijdrage.

6. Opgave Netcongestie

Voor uitvoering van de opgave netcongestie is aanvullend budget nodig. Netcongestie is urgent vanwege de directe gevolgen voor de maatschappelijke en economische ontwikkeling in de gemeente. Denk aan de woningbouwopgave, scholen, bedrijventerreinen, mobiliteit etc. Netcongestie kan leiden tot vertraging van plannen en projecten maar deze vertraging werkt ook door in de hele keten richting toeleveranciers, onderaannemers, woningzoekenden en ondernemers. Daar staat tegenover dat netcongestie ook kansen biedt om energie te besparen en slimmer met het elektriciteitsnetwerk om te gaan. De verantwoordelijkheid voor het elektriciteitsnet in Nederland ligt bij de landelijke en regionale netbeheerders. De gemeente heeft echter ook een rol in projecten, beleid en in de afstemming en communicatie met ondernemers, bewoners, bedrijven en instellingen. Deze aanvraag wordt aangewend om extra personele inzet mogelijk te maken voor de opgave netcongestie en waar nodig externe expertise in te schakelen om de gemeentelijke organisatie te ondersteunen.

De opgave netcongestie is onvermijdbaar omdat het elektriciteitsnetwerk steeds verder overbelast raakt. Dit blijkt onder andere uit de mogelijke aansluitstop die Tennet onlangs heeft aangekondigd. Dit betekent eveneens dat het ondernemen van acties en het treffen van maatregelen onuitstelbaar zijn. De afgelopen jaren zijn al vaker (structurele) budgetten aangevraagd voor netcongestie. Deze budgetten zijn deels toegekend maar omdat de problematiek en de urgentie rond netcongestie verder is toegenomen wordt aanvullend budget gevraagd. De ontwikkelingen rond netcongestie veranderen snel en regelmatig. Daarom wordt periodiek gemonitord welke budgetten en inzet nodig zijn om grip te houden op de opgave. Subsidiemogelijkheden worden nog onderzocht.

PROGRAMMA 5 ONDERWIJS EN SPORT

Totalen per programma

Nr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Voor- / nadeel
1.	Nieuwbouw zwembad (kosten Grex Statenland 2.885.725)	BN	0	0	0	BN
2.	Reserve gemeentelijk vastgoed	-15.000	0	0	0	Nadeel
Totaal programma 5		€ -15.000	€ -	€ -	€ -	Nadeel

BN = budgetneutraal

Toelichting

1. Nieuwbouw zwembad (kosten Grex Statenland 2.885.725)

Conform raadsbesluit "Vaststellen grondexploitatie Statenland Oudewater" worden de kosten van het zwembad verplaatst naar de grondexploitatie, daarom komen deze kosten niet meer ten laste van de algemene reserve.

2. Reserve gemeentelijk vastgoed

Correctie op de onttrekking uit de reserve onderhoud gemeentelijk vastgoed (onderhoud aan De Eiber), aangezien deze volledig is benut. Als deze kosten ten laste van de reserve worden gebracht wordt deze negatief. Dit is niet toegestaan.

PROGRAMMA 6 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN

OPGAVE: WONEN

Maatschappelijk effect 6.1 De gemeente Oudewater biedt voldoende passende woningen voor haar inwoners.

Resultaat/inspanning	Status
6.1.1 Er komen voldoende passende woningen voor inwoners.	 Het aantal opleveringen per jaar is meer dan de beoogde 30 woningen per jaar waardoor er voldoende aanbod de afgelopen jaren is gecreëerd.
6.1.1A We werken in 2026 verder aan de verschillende bouwprojecten, waaronder Kerkwetering, Statenland en Hekendorp.	Er zijn een aantal positieve ontwikkelingen geweest in de verschillende projecten zo is het beeld kwaliteitsplan van Oranjepark goedgekeurd in de gemeenteraad, bij Het wassende water zijn vorderingen gemaakt en in Statenland zijn de ruimtelijke randvoorwaarden goedgekeurd in de gemeenteraad.
6.1.3 In 2027 is de gemeente beter in staat arbeidsmigranten te huisvesten en te ondersteunen.	 Het opgaveteam arbeidsmigranten is opgeheven, het onderwerp kan worden beoordeeld als afgerond.
6.1.3A We gaan in 2026 verder met het registreren van arbeidsmigranten.	We hebben afspraken gemaakt met twee grote werkgevers van arbeidsmigranten. Zij geven aan ons door welke werknemers zich komen registreren. Wekelijks is er een vast tijdsblok voor arbeidsmigranten om zich in te schrijven bij de gemeente.
6.1.3B We gaan in 2026 verder met handhaving om illegale en onveilige huisvesting tegen te gaan.	Er lopen op dit moment meerdere dossiers op dit gebied, controles zijn gedaan en ook ingepland.
3.10.1 / 6.1.4 In 2027 is er voldoende woningaanbod voor specifieke doelgroepen.	 Het aanbod voor aandachtsgroepen komt in de knel omdat er te weinig sociale huurwoningen vrijkomen door nieuwbouw en mutaties.
3.10.1A / 6.1.4A We maken in 2026 nieuwe prestatieafspraken met de Woningraat over huisvesting inwoners met specifieke woonbehoeften en het stimuleren van doorstroming.	De prestatieafspraken zijn getekend met de Woningraat voor 2026 tot en met 2029.
3.10.1B / 6.1.4B We maken in 2026 regionale afspraken over huisvesting van aandachtsgroepen.	Er lopen gesprekken in de regio om deze afspraken te maken.

OPGAVE MAATSCHAPPELIJK VASTGOED

Maatschappelijk effect 6.4 Het maatschappelijk vastgoed van de gemeente wordt optimaal gebruikt.

Resultaat/inspanning	Status
6.4.3 In 2026 wordt de nieuwe "Klepper" verder ontwikkeld.	 De herontwikkeling van De Klepper loopt vertraging op. Uit aanvullend onderzoek naar de monumentale waarden blijkt dat deze hoger zijn dan eerder vermeld in de tot nu toe gebruikte bouwhistorische informatie, wat gevolgen heeft voor het verbouwplan van Promad. De intentieovereenkomst is verlengd met een maximum van één jaar en vier maanden. Gedurende deze periode wordt beoordeeld of het verbouwplan nog steeds in voldoende mate kan aansluiten bij het programma van eisen van de toekomstige gebruikers en binnen het financiële kader valt. De ontwikkeling gaat door, maar de realisatie verschuift naar een datum na 2026.
6.4.3A We sluiten in 2026 de verkoop- en huurovereenkomsten af.	De verkoop- en huurovereenkomsten zijn nog niet gesloten. Eerst wordt getoetst of het verbouwplan — gegeven de hogere monumentale waarden — nog in voldoende mate kan voldoen aan het programma van eisen en het financiële kader. Na een positieve uitkomst kan het verbouwplan worden uitgewerkt en kan alsnog tot verkoop worden overgegaan.
6.4.3B We zorgen in 2026 voor notarieel transport, monitoring van de realisatie.	Het notarieel transport en de monitoring van de realisatie zijn afhankelijk van de afronding van 6.4.3A. Deze inspanning schuift door naar 2027.
6.4.4 Cultuurhuis is in 2026 in gebruik voor tijdelijke huisvesting gemeente, stadsteam en politie.	 Op 21 april 2026 is het Cultuurhuis opgeleverd.
6.4.4A We zorgen ervoor dat het Stadsteam, politie en burgerzaken in 2026 intrek nemen in het Cultuurhuis.	Op 21 april 2026 is het Cultuurhuis opgeleverd en de gebruikers zijn gevestigd.

<p>6.4.5 In 2028 sporten meer inwoners bij de sportaccommodaties op Tappersheul.</p>	<p>Dit betreft de verplaatsingen van zwembad Ons Bad (SBZO) en de skeelervereniging (SVO) vanuit Statenland naar sportcluster binnen Tappersheul. Zwembad: Naar verwachting wordt in april 2026 de omgevingsvergunning voor de bouw van het zwembad afgegeven. Het is afwachten of bezwaren worden ingediend tegen de verleende vergunning en of SBZO de benodigde elektra-aansluiting gaat verkrijgen i.r.t. de netcongestie. Skeelervereniging: De verplaatsing van de skeelerbaan onder de voorwaarde 'nieuw-voor-oud' is al eerder kenbaar gemaakt aan SVO en voor wat betreft de investering inmiddels gebord binnen de vastgestelde grondexploitatie Statenland. Echter de wens van SVO is de aanleg van een extra recreatiebaan om de nieuwe wedstrijd baan. Zij wensen nu meer dan zij op de huidige locatie Statenland exploiteren. SVO werkt aan een ambitiedocument welk zij aan de gemeente zullen aanbieden en de gemeente zal een uitspraak moeten gaan doen of zij deze ambitie willen honoreren. SVO geeft aan tot die tijd geen actieve medewerking te verlenen aan het ingang zetten van een verplaatsing.</p>
<p>6.4.5A We zorgen er in 2026 voor dat SBZO de bouw van een twaalfmaandenzwembad voorbereidt, mits het bouwplan akkoord is.</p>	<p>Naar verwachting wordt de omgevingsvergunning in april 2026 afgegeven. Het is afwachten of er bezwaren gaan volgen op de verleende vergunning.</p>

Totalen per programma

Nr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Voor- / nadeel
1.	Verliesvoorziening Statenland (BN - 595K)	BN	0	0	0	BN
2.	De Boezem bijdrage comité	-40.000	0	0	0	Nadeel
3.	Bijdrage Wet versterking Regie Volkshuisvesting	-38.653	0	0	0	Nadeel
4.	Omgevingswet	-91.000	0	0	0	Nadeel
5.	Landelijk gebied - Beleid voor transformatie van erven	-55.000	0	0	0	Nadeel
6.	Subdiie Landelijk gebied	17.485	0	0	0	Voordeel
7.	Taxatie gemeentelijke gebouwen	-11.880	0	0	0	Nadeel
8.	Bomruiming Westerwal	-65.000	0	0	0	Nadeel
9.	De Klepper (proces- en onderzoekskosten)	BN	0	0	0	BN
Totaal programma 6		€ -284.048	€ -	€ -	€ -	Nadeel

Toelichting

1. Verliesvoorziening Statenland (BN – 595K)

Conform raadsbesluit "Vaststellen grondexploitatie Statenland Oudewater" wordt deze mutatie verwerkt. De grondexploitatie heeft een negatieve eindwaarde van € 595.000 waarvoor om die reden bij opening van de grondexploitatie een verliesvoorziening van € 595.000 getroffen moet worden. Het betreft hier een verschuiving van de ene naar de andere reserve en heeft daarom geen effect op het begrotingsaldo.

2. De Boezem bijdrage comité

In de gemeenteraad van 5 februari 2026 is via een vastgestelde motie bepaald dat er € 40.000 Euro wordt toegekend aan Comité Red de Boezem voor het opstellen van een haalbaarheidsstudie voor de nieuwe Boezem. Voorwaarden voor deze haalbaarheidsstudie zijn in de raad van 12 maart 2026 meegegeven aan het Comité.

3. Bijdrage Wet versterking Regie Volkshuisvesting

In 2025 heeft het Gemeentefonds een éénmalige uitkering gestort. Dit is opgenomen in de Decembercirculaire 2025. Met de inwerkingtreding van de Wet versterking Regie Volkshuisvesting krijgt de gemeente extra taken. Deze taken brengen incidentele uitvoeringslasten met zich mee. Ter compensatie hiervan heeft de gemeente deze eenmalige bijdrage ontvangen. Deze uitkering is nodig ter dekking van de personele uitvoering die inmiddels al in gang is gezet ter voorbereiding op de nieuwe Wet.

4. Omgevingswet

Resterend budget 2025 is niet overgeheveld. Dit budget is wel noodzakelijk in 2026 voor de verdere invoering van de Omgevingswet.

5. Landelijk gebied - Beleid voor transformatie erven

Eind 2025 is gestart met het opstellen van het beleid Transitie van Erven als bouwsteen voor omgevingsprogramma Landelijk gebied, conform de startnotitie VAB-beleid. Hiervoor is o.a. een bureau ingehuurd, (externe) projectleider aangetrokken en een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de provincie (i.v.m. cofinanciering). De kosten hiervan, alsmede de subsidie, zijn abusievelijk niet opgenomen in de begroting, daarom deze aanvraag.

6. Subsidie Landelijk gebied

Dit betreft subsidie voor het landelijk gebied - beleid voor transformatie erven (zie vorig punt).

7. Taxatie gemeentelijke gebouwen

De gemeenten Woerden en Oudewater beschikken over diverse gemeentelijke gebouwen waarvan de taxaties niet overal meer actueel zijn. Een actuele taxatie is van belang om bij schadeclaims, zoals brand, discussie te voorkomen en om te voldoen aan de richtlijnen binnen de verzekeringsvoorwaarden.

8. Bomruiming Westerwal

Voorfinanciering noodzakelijk in verband met te declareren kosten voor het ruimen van de aangetroffen bom op de Westerwal. Mogelijk is een deel terug te vragen via het Rijk (max 67%). Het definitieve bedrag is daardoor nog afhankelijk van daadwerkelijke compensatie. Deze compensatie wordt verwerkt in de Najaarsrapportage.

9. De Klepper (proces- en onderzoekskosten)

Voor het project De Klepper is het gewenst om aanvullende capaciteit en expertise aan te trekken. Deze kosten zijn nu niet meegenomen in het projectbudget. De kosten van € 80.000 worden gedekt uit de bestemmingsreserve De Klepper en is zo budgettair neutraal.

PROGRAMMA 7 ALGEMENE INKOMSTEN

Maatschappelijk effect 7.1 Houdbare Gemeentefinanciën: stabiele financiële (vermogens)positie.

Resultaat/inspanning	Status
7.1.4 De schuldquote blijft in 2026 binnen de toegestane signaalwaarden uit de Financiële Verordening.	 De schuldquote wordt door het ingezette traject "Investerings in balans" steeds lager.
7.1.4A We brengen in 2026 het investeringsniveau terug.	Het investeringsniveau is bij vaststelling van de begroting 2026 neerwaarts bijgesteld.
7.1.4B We zoeken in 2026 naar mogelijkheden tot co-financiering.	Dit is een continu punt van aandacht bij projecten die worden opgepakt.
7.1.4C We plannen in 2026 investeringen realistisch in.	Bij het vaststellen van de begroting 2026 zijn de investeringen afgezet tegen de beschikbare capaciteit en de financiële middelen die er zijn.

Maatschappelijk effect 7.2 Gezond financieel bewustzijn.

Resultaat/inspanning	Status
7.2.3 In 2027 is de Financiële Verordening volledig geïmplementeerd.	 Er wordt gewerkt conform de financiële verordening.
7.2.3A We stellen inkoopbeleid op en implementeren dit in 2026.	Tot op heden is dit nog niet gelukt. Hierbij wordt aangesloten bij het beleid dat Woerden gaat vaststellen. Mogelijk dat dit dit jaar nog gaat lukken.
7.2.3B We stellen in 2026 een Meerjarenonderhoudsprogramma op per categorie Kapitaalgoederen.	Dit is tot op heden nog niet gelukt vanwege capaciteit en prioriteit.

Totalen per programma

Nr. Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Voor- / nadeel
1. Bijstelling op basis van de septembercirculaire-decembercirculaire	427.000	-18.000	-52.000	-64.000	Voor-/Nadeel
2. Autonome ontwikkeling Algemene Uitkering	BN	BN	BN	BN	BN
3. Stelpost CDOKE inkomsten	0	395.943	395.943	395.943	Voordeel
4. Stelpost ophogen begraafplaats Waardsedijk (BN van P7 naar P2)	100.000	0	0	0	Voordeel
5. Hogere opbrengsten OZB	30.000	30.000	30.000	30.000	Voordeel
Totaal programma 7	€ 557.000	€ 407.943	€ 373.943	€ 361.943	Voor-/Nadeel

Toelichting

1. Bijstelling Algemene uitkering op basis van de septembercirculaire - decembercirculaire

Bijstelling van de algemene uitkering op basis van de periodieke circulaire (in dit geval de septembercirculaire en decembercirculaire). Hierover zijn een raadsinformatiebrief naar de raad gestuurd.

2. Autonome ontwikkeling Algemene Uitkering (€ 75.000)

Via de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds worden gelden ontvangen voor autonome ontwikkelingen. Tegenover deze inkomst is een stelpost voor hetzelfde bedrag opgenomen.

3. Stelpost CDOKE inkomsten

Dit betreffen inkomsten die worden verwacht via de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds. De kosten die tegenover deze stelpost staan zijn opgenomen in programma 4 (Energietransitie)

4. Stelpost ophogen begraafplaats Waardsedijk (BN van P7 naar P2)

Dit betreft een overheveling van € 100.000 van programma 7 naar programma 2. Zie de toelichting op programma 2.

5. Hogere opbrengsten OZB

Na het opleggen van de aanslagen OZB worden er meer inkomsten ontvangen dan begroot.

PROGRAMMA 8 OVERHEAD

Totalen per programma

Het benodigde investeringskrediet voor de verbouwing van het Parochiehuis en het Cultuurhuis neemt toe van 239.000 naar 470.000, dus een stijging van 231.000. Dit is opgenomen in het raadsbesluit Tijdelijke huisvesting Cultuurhuis en Parochiehuis (D/25/207931).

Nr. Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Voor- / nadeel
1. Uitvoering participatiebeleid	26.623	26.623	26.623	26.623	Voordeel
2. ICT tijdelijke huisvesting Stads Kantoor	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	Nadeel
3. Tijdelijke huisvesting Stads Kantoor (BN: 242.100 - 228.000 - 120.705 - 0)	BN	BN	BN	0	BN
4. Tijdelijke huisvesting Stads Kantoor (BN: 0 -9.789 - 7.4456 - 124.634)	0	BN	BN	BN	BN
5. VRU - GBTP	-8.100	0	0	0	Nadeel
6. VRU - IGPP	-10.500	0	0	0	Nadeel
7. Versterking ambtelijke organisatie	-54.811	-109.622	-109.622	-109.622	Nadeel
8. Klanttevredenheidsonderzoek dienstverlening	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000	Nadeel
Totaal programma 8 Overhead	€ -88.788	€ -124.999	€ -124.999	€ -124.999	Nadeel

Toelichting

1. Uitvoering participatiebeleid

Uitvoering geven aan participatiebeleid is al opgenomen in SOK. Het budget kan worden geschrapt.

2. ICT tijdelijke huisvesting Stads Kantoor

Structureel extra ict-kosten ten gevolge van de tijdelijke huisvesting na verkoop van het stads Kantoor Oudewater.

3. Tijdelijke huisvesting Stads Kantoor (BN 242.100 – 228.000 – 120.705 - 0)

Betreft de verwerking van het raadsbesluit Tijdelijke huisvesting Stads Kantoor (D/24/162888). Door de vertraging zijn de kosten niet in 2025 gemaakt en schuiven daarom door naar 2026, dit is opgenomen in het raadsbesluit Tijdelijke huisvesting Cultuurhuis en Parochiehuis (D/25/207931). Het totale budget blijft conform het besluit € 590.805. Het betreft hier een verschuiving van de ene naar de andere reserve en heeft geen effect op het begrotingsaldo en is daarom budgettair neutraal.

4. Tijdelijke huisvesting Stads Kantoor (BN 0 – 9.789 – 74.456 – 124.634)

Betreft de verwerking van het raadsbesluit Tijdelijke huisvesting Cultuurhuis en Parochiehuis (D/25/207931). Het betreft hier een verschuiving van de ene naar de andere reserve en heeft geen effect op het begrotingsaldo en is daarom budgettair neutraal.

5. VRU – GBTP

Op basis van de geactualiseerde begroting 2026 en begroting 2027 en verder zoals door de VRU is gecommuniceerd op 1-maart-2026, zijn er voor 2026 een lichte daling maar voor 2027 en verder budgetstijgingen van toepassing. De budgetten 2027 en verder stijgen materieel door het gekozen toekomstscenario 'Op orde'.

6. VRU – IGPP

Op basis van de geactualiseerde begroting 2026 en begroting 2027 en verder wijzigen de VRU-budgetten van het IGPP enigszins.

7. Versterking ambtelijke organisatie

Op een aantal plaatsen in de organisatie is formatieve versterking noodzakelijk. Dit betreft een aantal wettelijke taken, zoals Arbo/Veiligheid, compliance, gegevensbescherming en installatieverantwoordelijkheid. Als we hier niet aan voldoen lopen we risico op bijvoorbeeld aansprakelijkheidsclaims omdat we niet voldoen aan wettelijke verplichtingen.

Door de organisatieverandering wordt nadrukkelijker de verantwoordelijkheid voor 1e-lijns werkzaamheden bij de uitvoerende teams neergelegd. De organisatie is hier nog niet op ingericht. Conform de Samenwerkingsovereenkomst met Woerden komen de bedrijfsvoeringskosten voor ongeveer 1/6 voor rekening van Oudewater.

Als dekking voor de noodzakelijke organisatieversterking wordt voorgesteld om de vacatures niet langer te ramen tegen schaalmaximum, maar tegen schaalmax minus 2 treden. Totaal is dit voordeliger, waarvan ongeveer 1/6 dus voor Oudewater.

8. Klanttevredenheidsonderzoek dienstverlening

In de kadernota 2026 was er een budget van € 12.000 opgenomen en goedgekeurd voor het onder andere kunnen uitvoeren van een tevredenheidsonderzoek. Deze is administratief destijds niet verwerkt, vandaar dat deze post nu in de voorjaarsrapportage is opgenomen.

BIJLAGE

Niet gehonoreerde zaken Voorjaarsrapportage

Nr. Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Niet akkoord omdat:
1. Soorten Management Plan (SMP)	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	Nieuw beleid
2. Boezem Hekendorp (ruimtelijke verkenning)	-255.000				Nieuw beleid
3. Volshuisvestingsprogramma (huisv. Aandachtsgroepen)	-14.300	-14.300			Nieuw beleid
4. Volkshuisvestingsprogramma - Vereveningsfonds	-17.680	-10.000	-10.000	-10.000	Nieuw beleid
5. Omgevingsprogramma jur. Borging Cultuurhist. Waardekaart	-15.000				Opvangen binnen bestaande budget.
6. Erfgoed subsidie Cultuurhist. Waardekaart	7.500				Zie regel hierboven. Dit is subsidie (per saldo 7,5K)
Totaal afgewezen zaken	€ -314.480	€ -44.300	€ -30.000	€ -30.000	